

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះពិសេស
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃករណីកង់កសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះពិសេស
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់កង់កសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

**សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង
បណ្តឹងជិតចិត្តចៅក្រមរបស់ នួន ជា និងការអនុញ្ញាតដើម្បីឆ្លើយតបតែមួយគតាសាជាមុនសិន**

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គចៅក្រមពិសេស	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម ធ្វ មន្ទី, ប្រធាន	នួន ជា
លោក Nicholas KOUMJIAN	ចៅក្រម Rowan DOWNING	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម ហ៊្វិត រុទ្ធី	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម Chang-ho CHUNG	លោក សុន អុណ
	ចៅក្រម ប៉ែន ពេជ្រសាលី	លោក Victor KOPPE
	ចម្លងជូន:	លោក គង់ សំអុន
	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	លោក Arthur VERCKEN
	ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	លោក ពេជ អង្គ
	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	លោកស្រី Marie GUIRAUD
	ចៅក្រម យូ ឧត្តរា	

សំណើ

- ១. នៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) បានដាក់បណ្តឹងដិតចិត្តរបស់ នួន ជា ប្រឆាំងនឹងចៅក្រម និង ណុន ចៅក្រម យ៉ា សុខន ចៅក្រម JEAN-MARC Lavergne និងចៅក្រម យូ ឧត្តរា (“បណ្តឹង”)¹ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះពិសេស នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (“អង្គជំនុំជម្រះពិសេស”) ដែលបានចាត់តាំងឡើងដោយគណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលតុលាការ (“គរត”)² សម្រាប់ជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងនេះ ។
- ២. ដោយបានការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះពិសេស³ បណ្តឹងនេះមានចំនួន៤៥ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស និង៧៤ ទំព័រជាភាសាខ្មែរ។
- ៣. នេះគឺជាទម្រង់អនុវត្តដែលបានបង្កើតឡើងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អវតក និងអង្គជំនុំជម្រះពិសេសដែលបានបង្កើតឡើងកាលពីមុនមក ដើម្បីផ្តល់សហព្រះរាជអាជ្ញានូវសិទ្ធិ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសុំប្តឹងដិតចិត្តចៅក្រម⁴។ ផលប្រយោជន៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងនេះ ជាទូទៅ បានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវឋានៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះពិសេស

¹ E314/6 បណ្តឹងដិតចិត្តរបស់ នួន ជា ប្រឆាំងនឹងចៅក្រម និង ណុន ចៅក្រម យ៉ា សុខន ចៅក្រម JEAN-MARC Lavergne និងចៅក្រម យូ ឧត្តរា, ២៩ កញ្ញា ២០១៤ (“បណ្តឹង”)។

² E314/4 សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការរដ្ឋបាលតុលាការទាក់ទងនឹងការចាត់តាំងសមាសភាពចៅក្រមដើម្បីពិនិត្យ និងវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងដិតចិត្តប្រឆាំងនឹងចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, ៤ កញ្ញា ២០១៤។

³ អ៊ុំម៉េលពីការិយាល័យអ្នកច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ជូនកុងស៊ុលតង់ជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកផ្នែកច្បាប់របស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា “យោង: សេចក្តីជូនដំណឹង និងសំណើទាក់ទងនឹងបណ្តឹងដិតចិត្តចៅក្រមនៅពេលខាងមុខ”, ១១ កញ្ញា ២០១៤។

⁴ សូមមេត្តាអាន ឧទា. ដូចជាឯកសារលេខ E55 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសុំប្តឹងដិតចិត្តចៅក្រមរបស់ អៀង ធីរិទ្ធិ, អៀង សារី, និង នួន ជា, ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១។ ឯកសារលេខ E63/2, ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងប្តឹងដិតចិត្តលោកចៅក្រម យូ ឧត្តរា ពីក្នុងអង្គជំនុំជម្រះពិសេសរបស់ អៀង ធីរិទ្ធិ, ចុះថ្ងៃទី២៤ មីនា ២០១១ ។ ឯកសារលេខ E137/4 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹង៖ ១) សំណើជាបន្ទាន់របស់ នួន ជា ប្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Cartwright ។ និង២) សំណើរបស់ អៀង សារី សុំឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីត្រីម្ខាង រវាងសហព្រះរាជអាជ្ញានុរាជ, លោកស្រីចៅក្រម Cartwright និងចៅក្រមផ្សេងទៀត, ចុះថ្ងៃទី១ ធ្នូ ២០១១។ ឯកសារលេខ E171/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងប្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Cartwright លើកទីបីរបស់ នួន ជា, ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ។ ឯកសារលេខ E191/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងសុំការណែនាំ និងការបង្គាប់ឲ្យបញ្ឈប់ធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយភាគីត្រីម្ខាង និងសំណើសុំឲ្យបង្ហាញអំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងនានាជាមួយភាគីត្រីម្ខាង, ចុះថ្ងៃទី១០ ឧសភា ២០១២។ ឯកសារលេខ E314/3 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំឲ្យផ្អាកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ឬ ប្តឹងដិតចិត្តចៅក្រម, ចុះថ្ងៃទី៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤។

ថាជាមន្ត្រីតុលាការនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា^៥។ លើសពីនេះ មិនដូចបណ្តឹងដឹកចិត្តបែបពីមុនទេ បណ្តឹងដឹកចិត្តនេះផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ និងធ្ងន់ធ្ងរ ចំពោះផលប្រយោជន៍របស់ការិយាល័យ សហព្រះរាជអាជ្ញា(OCP)។ អវតក គឺជាស្ថាប័នមួយ ដែលមានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងតែមួយ គត់ប៉ុណ្ណោះ។ បើសិនជាបណ្តឹងដឹកចិត្តត្រូវបានផ្តល់ការអនុញ្ញាតិឱ្យនោះ ចៅក្រមបរទេសអាច ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើស និងតែងតាំងជាថ្មីម្តងទៀតដោយឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ដែលចៅក្រមទាំងនោះមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយអាចឯកសារសម្រាប់ត្រៀមចូលរួមនៅក្នុង សវនាការជំនុំជម្រះក្តី ដែលមានប្រតិចារឹកប្រមាណជា២៥០០០ទំព័រ នៅក្នុងសំណុំរឿងរួចជា ស្រេចទៅហើយ។ ការណ៍នេះអាចធ្វើឱ្យអូសបន្លាយពេលក្នុងការចាប់ផ្តើម និងក្នុងការបំពេញ ឱ្យបានរួចរាល់នូវសំណុំរឿងលេខ០០២/០២ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រឹមប្រាំមួយខែ ឬទំនងជាលើស ពីនេះទៅទៀត។ ដោយសារតែវិយាចាស់ជរាវរបស់ជនរងគ្រោះ និងរបស់សហជនជាប់ចោទនោះ ការពន្យារពេលបែបនេះ គឺជាការគម្រាមកំហែងចំពោះលទ្ធភាពនៃការធ្វើសវនាការជំនុំជម្រះបាន ចប់សព្វគ្រប់លើបទចោទប្រកាន់សំខាន់ៗទាំងឡាយ ដែលនៅសល់នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/ ០២។

៤. ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងនេះ ត្រូវផុតកំណត់នៅថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៤ ដែលមានរយៈពេល១០ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងនៃបណ្តឹងនេះ^៦។ យោងតាម បទដ្ឋាននៃចំនួនទំព័រកំណត់សម្រាប់ចម្លើយតប ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៥.១ នៃសេចក្តីណែនាំ អនុវត្តដែលពាក់ព័ន្ធ ចម្លើយតបណាក៏ដោយត្រូវបានកម្រិតត្រឹម១៥ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ឬ ៣០ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ។

៥. អនុលោមតាមមាត្រា៥.៤ និង ៧.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តដែលពាក់ព័ន្ធ សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះពិសេស អនុញ្ញាតបន្ថែមចំនួន១៥ទំព័រ សម្រាប់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនជាភាសា អង់គ្លេស និងអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនចំនួន៣០ទំព័រ ដោយច្បាប់បកប្រែជាភាសា ខ្មែរ ដែលមានចំនួនមិនលើសពី៦០ទំព័រ នឹងដាក់តាមក្រោយយ៉ាងណាបតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

⁵ វិធាន១៨(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁶ សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត អ.វ.ត.ក/២០០៧/១/វិសោធនកម្មលើកទី៨, ស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អវតក, ៧ មីនា ២០១២, មាត្រា៨.៣ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”)។

- ៦. ការស្នើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រកំណត់ និងការអនុញ្ញាតដាក់ឯកសារតែមួយភាសាជាដំបូងសិននេះ គឺ ត្រូវបានធ្វើយុត្តិកម្មដោយកាលៈទេសៈពិសេសទាំងពីរ ដោយសារតែ៖ (ក) សំណើនេះវែង, និង (ខ) ភាពស្មុគស្មាញខាងអង្គហេតុ អង្គច្បាប់ អំណះអំណាងខាងគោលនយោបាយសាធារណៈ អន្តរជាតិ និងខាងធម្មនុញ្ញ ដែលមានភាពជឿនលឿននៅក្នុងនោះ។ ខណៈដែលមេធាវីការពារក្តីត្រូវ បានអនុញ្ញាតឱ្យមានការបន្ថែមចំនួនទំព័រកំណត់លើសបីដង នោះសហព្រះរាជអាជ្ញាបានកម្រិត សំណើរបស់ខ្លួនត្រឹមតែ២(ពីរ)ដង នៃចំនួនទំព័រកំណត់ដែលបានអនុញ្ញាត និងពុំមានការស្វែងរក ស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលានោះឡើយ ជាប្រយោជន៍ដើម្បីឱ្យមានលក្ខណៈខ្លីច្បាស់លាស់ និងដើម្បី ប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាប់រហ័សទាំងនេះ។
- ៧. ចំពោះហេតុផលទាំងនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើដោយគោរពដល់អង្គជំនុំជម្រះពិសេស អនុញ្ញាត ឱ្យមានការបន្ថែមទំព័រកំណត់ចំនួន១៥(ដប់ប្រាំ)ទំព័រ និងឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា៣០(សាមសិប) ទំព័រ ដើម្បីដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួន តែភាសាអង់គ្លេសមួយជាដំបូងសិន ហើយដាក់ការបកប្រែ ជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ ឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤	លោកស្រី ជាំ លាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	កញ្ចប់	
	លោក Nicholas KOU MUIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		

